

15 éves az angyalföldi József Attila téri könyvtár

1949 november 19-én ünnepélyesen avatták fel az angyalföldi József Attila Művelődési Házban működő könyvtárat, mely a Szabó Ervin kerületi könyvtárak sorában a 19-es számot kapta. Ha a könyvtár krónikájában lapozgatunk, sok érdekes tényrt tudunk meg a könyvtár élettrajzáának első fejezeteiből. A megnyitáson csupán harmincan jelentek meg. A könyvtári tagok megnyeréséért igen sokat kellett fáradozni: „A Kilián utcai iskolát ötször kerestem fel” — írta akkoriban a könyvtár vezetője.

1950 elején kezdték a könyvankétok megszervezését. Első alkalommal Vihar Béla tartott előadást, Surányi Ibolya szavalt. Ezt követte néhány sikeres szovjet regényről tartott vitaest. A beiratkozott olvasók száma napi hat-hét fővel gyarapodott, úgyhogy 1950 végén már 1100 olvasója volt a könyvtárnak.

A propaganda munka fokozódott, plakátok, tanácskozások, ankétok segítségével népszerűsítették a könyvtárat. A következő évek küzdelmeinek és törekvéseinek főbb állomásai: az olvasók nevelésének, tájékoztatásának módszereit, tapasztalatait összegyűjtötték, a könyvállományt a korlátozott lehetőségek között is fejlesztették, nagyarányú harcot vívtak az olvasók lemorzsolódása ellen. A munkanapló sok gátló tényezőről és bajokról tanúskodik. Kevés a könyv. Gyakori a könyvtárosok áthelyezése, és műveltségük, felkészültségük színvonala is egyenetlen. A gyerekkönyvtári és olvasótermi munka is nehézségekkel, fegyelmezési gondokkal járt. Verekedés miatt kitalások történtek. „Beküldtük Behringer J-nét az olvasóterembe felügyelni, de az az érzésem, hogy ő jobban fél a gyerekektől, mint a gyerekek ő tőle” — olvashatjuk az egyik feljegyzésben. Néhány rendbontó fiatal több ízben megzavarta a könyvtári munkát. Hangos vitákat, könyvlopásokat is regisztrálnak a bejegyzések.

Az 1955 és 60 közötti években sok erőfeszítés történt a tervszerűbb, igényesebb kölcsönzés érdekében. A tájékoztató szolgálati munka kialakításával, könyvankétok szervezésével, kölcsönző állomások létesítésével, propaganda anyagok terjesztésével egyre jobban bekapcsolódott a könyvtár a kerület kulturális életébe, és szélesebb körben vált ismertté.

A könyvtár tevékenysége szervesen beleépült a József Attila Művelődési Ház munkájába, amely az ötletszerű, vonzó címmel kecsegtető alkalmi rendezvények helyett ma már a tudományos igényű fellépő előadásorozatokkal segíti az önművelést. Ilyen elvek szerint vezeti a szakkörök, öntevékeny csoportok munkáját is. Látogatóinak száma 1963-ban közel 600 000 fő volt. A könyvtár a kerület kulturális célkitűzéseit, népművelési programját sokoldalú tevékenységgel támogatja. Figyelemmel kíséri és sajátos eszközeivel törekszik különösen a pedagógusoknak és a fiataloknak az érdeklődését kielégíteni, igényeiket növelni. Téma- és elemző katalógusokat, ajánlójegyzékeket állít össze részükre, és rendelkezésükre bocsátja az eddig megjelent bibliográfiákat és egyéb hasznos kiadványokat is. Ezek forgalmát, hatékonyságát a könyvtár regisztrálja. Felméréseket készít egy-egy olvasóréteg olvasmányairól, néhány kiemelt mű forgalmáról. A lélektani megfigyeléseken, a jó emberismereten alapuló tapasztalatok és a számadatok elemzése biztosítja a könyvtári munka hatékonyságát, elősegíti annak a bizalomnak az elmélyítését olvasó és könyvtáros között, mely nélkülözhetetlen tényezője az eredményes együttműködésnek.

A könyvtárnak jelenleg 2700 olvasója van, könyvállománya közel 23 000 kötet. A XIII. kerület a könyvtárilag jól ellátott budapesti kerületek közé tartozik. Három felnőtt könyvtár, három gyerekkönyvtár és egy nagy gyerekkönyvtári részleg áll a kerület lakosságának rendelkezésére az üzemi és az iskolai könyvtárakon kívül. A kerületben levő 7. számú Szabó Ervin Könyvtárnak egy főkönyvtára is működik. Az említett hét könyvtári egységnek 4400 gyerek és 5650 felnőtt olvasója van, összesen tehát több mint 10 000 könyvtári tag. 1964. év végén ez a szám valószínűleg elérte a 12 000-t.

Ezek a szép számok beszédesen bizonyítják egy nagy munkáskerület kulturális fejlődését, lelkesítik és további erőfeszítésekre kötelezik a kerület könyvtárait.

Sugár Agnes

a 19. sz. Szabó Ervin
ker. könyvtár vezetője